

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Volfadi Remensis Presbyteri causa aliam occasionem subministravit infringendæ Conciliorum Gallicanorum auctoritati. Synodus Suessionensis cedit jussis Nicolai. Sed tamen eum haud occultè ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

celebratio differebatur, donec consensus Principis accederet, ejusque ipse convocationem literis suis faceret; ut supra probatum est exemplo beati Gregorij. Eadem est sententia Hincmari, tum viventis, qui in epistola sexta docet Episcopos provinciarum Gallia congregari solitos, *si fraterna caritas nos invitaverit, potiusque jussio apostolica sedis & preceptio Domini nostri Caroli Imperatoris Augusti nos ad synodum, sicut precipiunt regule, vocare decreverit pro talibus que forte provinciali nequiverint examine definiri, maxime in causa fidei vel generalis religionis, sicut in apostolica sedis Pontificum & in epistolis legimus Augustorum. Quoniam Imperatorum auctoritate convocatas generales synodos & in historiis ecclesiasticis & in epistolis apostolica sedis Pontificum reperimus. Et sanctus Gregorius Reges Francorum synodos in Gallicis & Belgicis provinciis convocare sepe commouit.*

VI. At Nicolaus primus sequi noluit exemplum beati Gregorij, sed sua auctoritate conceptis verbis synodum Sueffionensem celebrari jussit anno octingentesimo sexagesimo sexto, locumque & tempus quo ea habenda esset prescripsit in epistola scripta ad Archiepiscopos & Episcopos Galliarum. *Precepimus vos, inquit Nicolaus ad Herardum Turonensem Archiepiscopum scribens, una cum ceteris Archiepiscopis & Episcopis Galliarum & Neustrie &c. apud Sueffonicam urbem pariter convenire.* Attamen literas quoque ad Carolum Calvum scripsit, quibus eum faceret certiore constitutionis suae. Sed id factum est ea tantum mente ut in executionem urgeret auctoritate sua. Hinc factum ut epistola synodica Concilij Sueffionensis alio verborum sensu concepta sit quam canon primus Concilij Francofordienfis, quod, ut habet canon, *auctoritate apostolica & jussione regia congregatum est.* Concilij vero Sueffionensis patres fatentur se congregatos esse jussu Nicolai, nulla Principis mentione. *Synodus, inquit, Sueffionis habita jussu & auctoritate sanctissimi apostolatus vestri.* Quin & Carolus ipse in epistola ad Nicolaum scripta, quae extat in Actis ejusdem Concilij, agnoscit eam synodum fuisse convocatam jussu Pontificis: *a synodo preceptione vestra congregata.*

VII. Occasio celebrandae hujus synodi aliam quoque infringendorum canonum causam invexit, quae plurimum detraxit de auctoritate Conciliorum Galliae. Concilium enim illud congregatum fuit ex universis regni provinciis, ad examinandam depositionem Volfadi aliorumque Clericorum ab Ebbone Archiepiscopo Remensi ordinatum post depositionem ejus & pravam re-

stitutionem, quae multis de causis nulla erat & irrita. Eorum namque ordinationem in dubium revocaverat Hincmarus Archiepiscopus Remensis, Ebbonis successor. Quare illi anno octingentesimo quinquagesimo tertio querelam ea de re suam detulerunt ad synodum Sueffionensem, permisso Caroli congregatam, qui locum ac diem celebrationis indixerat: *Episcopis juxta instituta canonum synodum celebrare volentibus, annuit idem Rex Carolus, eosque ad urbem Sueffionum X. Calendas Maias convenire precepit;* ut legitur in praefatione ejusdem synodi. In ea autem declaratum fuit iudicio synodi & iudicium qui inter adversarios convenerant, horum Clericorum ordinationem esse nullam. At Nicolaus, delata ad se eorundem Clericorum querela, tredecim post annis jussit eam causam retractari in Concilio generali Episcoporum Galliae, quos ad eandem urbem Sueffionensem convenire precepit; addito conceptis verbis, quod si Clerici depositi a iudicio hujus Concilij ad sedem apostolicam appellarent, eorum causa judicanda esset apud urbem Romam, quo Hincmarus ac Clerici Vicarios suos mittere possent. Quo loci animadvertere licet tria atrociter vulnera inflata esse auctoritati Conciliorum generalium Galliae, contra praescripta canonum. Primum enim decernitur revisio causae adversus Presbyteros iudicatae in Concilio congregato ex diversis provinciis, cum tamen, juxta canones, eorum causae in his Conciliis judicandae sint definitivo decreto. Tum reis relinquuntur potestas appellandi a iudicio post revisionem lato. Istud vero contrarium est legibus & canonibus Sardicensibus, etiam si de Episcoporum depositione ageretur. Tertio, partes Romam evocantur, id est, Hincmarus Archiepiscopus Remensis, & Clerici dejecti; cum tamen appellationes, etiam Episcoporum, ad provincialia iudicia remitti debeant, juxta canones Sardicenses. Sanè ad vitandam conflictionem jurisdictionis Synodus Sueffionensis, sequuta modum ab Hincmaro propositum in Scheda ab eo porrecta synodo, ad Nicolaum scripsit se, manente auctoritate iudiciorum secundum canones latorum, consensisse votis pontificis, id est, ut Clerici illi gradibus suis restituantur ex speciali gratia & intuitu misericordiae. Sed addunt patres monitionem quae magni momenti est, cavere nimirum debere Nicolaum ne ex hoc synodi obsequio emergat pernicietas disciplinae ecclesiasticae, provideatque ne exemplum illud trahatur in consequentiam ab iis qui

Hincmar. ep. 6. c. 57. & 58. edit. Meunier.

Nicolaus I. in epist. ad Herardum Archiepiscopo Turon.

Epist. synod. c. 202. Concilij Sueffion.

se deinceps restitui postulabunt.

VIII. Arbitror autem eò facilius synodum flecti se passam esse in hac causa, quòd, ut ego quidem existimo, ita fieri debere convenisset inter Carolum Regem & Hincmarum, in gratiam Volfadi. Video quippe Volfadum illum, qui hujusce controversiæ præcipua causa fuit, statim post hæc cum consensu synodi à Rege promotum esse ad archiepiscopatum Biturigensem; non expectata etiam restitutionis ejus confirmatione, quam Rex à Summo Pontifice postulaverat. de qua præcipatione conqueritur Nicolaus in epistola ad Episcopos synodi Sueffionensis. Itaque simillimum veri est eum æmulatione auctoritatis callidè tractum in partes, ut eliceretur ab eo consensus pro restitutione Volfadi & aliorum Clericorum quorum depositio, petente Hincmaro, confirmata fuerat à Benedicto Papa. Verùm hic agendi modus ingentem rebus nostris perniciem attulit, cum ab eo tempore Romani Pontifices sibi adversus canones & vetustam possessionem vindicaverint judicia appellationum, non solum Episcoporum, sed etiam Presbyterorum, ut ostendi in capite decimo quinto hujus libri.

IX. Opponi posset, Nicolaum primum propria auctoritate convocasse Concilium Metense ante synodum Sueffionensem, atque adeo existimandum non esse tum primum imminui cæptam auctoritatem regiam cum Sueffionica synodus decreto Pontificis convocata est. Sed magnum inter hæc duo Concilia discrimen intercedit. Quippe Metense Concilium celebrari postulaverat Lotharius Rex Austrasiæ; qui Nicolaum rogavit ut illud convocaret, ac Legatos eò suos mitteret, ad judicandam causam matrimonij sui cum Thetberga conjugæ suæ. Causa enim dubia erat; ob quam Synodus Aquisgranensis anno octingentesimo sexagesimo congregata, cui interfuerant Archiepiscopus Treverensis aliique Episcopi in regno Lotharij constituti, Nicolaum consuluerat. Optimo igitur jure poterat, non solum decernere celebrationem hujus Concilij, sed etiam illud convocare, quoniam Regis Lotharij, ad quem convocatio pertinebat, agitanda illic erat causa; cui rei necesse erat congregare Episcopos ex diversis regnis.

X. Attamen si propiùs introspeciamus quem ordinem tenuerit Nicolaus in convocatione hujus Concilij, constabit jura regia non fuisse prorsus transmissa. Quippe Nicolaus Legatos suos mittens, eis literas dedit ad Episcopos Gallia & Germaniæ scriptas,

quibus eos evocabat ad urbem Metensem, illic judicatos causam Lotharij. Verùm eam cautionem adhibet quoad Carolum Calvum, ut Legatos velit ad eum accedere, eique *epistolas synodicas*, id est, literas Concilij convocatorias, ostendere, quæ ad Episcopos regni ejus scriptæ erant, itemque *Commonitorium*, id est, mandata Legatis data. Tum & illud quoque fieri annuit, ut isthæc omnia cum Episcopis cunctisque aliis communicentur. *Eidem glorioso Regi*, inquit Nicolaus in epistola ad Legatos in Franciam missos, *epistolas synodicas, & has quas vobis nunc dirigimus, paritercum Commonitorio, presentibus cunctis ostendite.* Ex his autem colligi possunt vestigia præci moris, quo receptum erat non posse vim legum apud nos obtinere epistolas Pontificum Romanorum, donec Regi ostensæ fuissent. Convocatio nihilominus isthæc effectu caruit quoad Francos, habita nimirum Synodo Metensi anno **DCCCXIII**. à solis Episcopis regni Lotharij & Legatis Nicolai; ut ipse Nicolaus testatur in epistola **LVIII**, ad Episcopos in regno Ludovici constitutos.

XI. Fatendum tamen est modum illum mittendorum Legatorum ad convocanda provinciarum Concilia, causasque in eis judicandas, placuisse Summis Pontificibus, qui ea ratione in se traxerunt omnem auctoritatem quæ penes Episcopos erat. Auctoritas enim Legatorum ad eam formam disposita est quam Nicolaus instituerat in hac legatione ad synodum Metensem. Ea autem in eo versabatur, ut Legati una cum synodo dijudicarent causam Lotharij, causasque ecclesiasticas definirent quæ inciderebant; ea tamen lege, ut si talis controversia oboriretur quæ in synodo terminari non posset, ad sedem apostolicam referretur.

Nihil heic novi statutum est; quoniam ea erat portio antiqui juris quod Episcopo Romano comperebat in Occidente, ut ad eum referendæ essent causæ ambiguae, quem admodum ostendi in superioribus libris. At clausula sequens prorsus abolet auctoritatem synodorum, sive pro judicandis causis, seu etiam pro condendis canonibus. Nam jubet Nicolaus Acta synodi ad se mitti; ut si invenerit causas secundum æquitatem definitas fuisse, Deo omnipotenti gratias referat; si verò injustè fuerit judicatum, restaurari jubeat cognitionem; *ea renovare summo pere jubeamus*, inquit Nicolaus in epistola **XXIII**, ad Episcopos in Concilio Metensi residentes.

XII. Et Legatorum quidem missio magnum præsidium erat ad traducendas ad apostolicam sedem universas provinciarum causas;

Nicol. l. ep. 19.
Regalis excellentia vestra noster apostolatus noster dicitur ut pro persequenda synodo istius & latere nostro mittere dignemur.

Epistola Episcoporum regni Lotharij ad Nicolaum.

Nicol. ep. 21.